Fiktif Havalenin Geri Alınması

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	21.03.2023	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/6463	2023/1737	HMK 353/1-b-2, HMK 369, HMK 370, HMK 371

ÖZET

Forex vaadiyle para alan eski banka çalışanı, iade için yatırımcının hesabına gişeden 150.000 USD yatırılmış gibi gösterdi; tutar onaysız ters kayıtla geri alındı. Daire, işlemin fiktif olmasının hesaptan çekimi haklı kılmayacağını belirterek bankayı sorumlu tutan kararı onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/fiktif-havale-ters-kayit-banka-sorumlulugu-2023-1737/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2021/6463 E. , 2023/1737 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2021/1006 Esas, 2021/803 Karar

HÜKÜM : Kabul

Taraflar arasında İlk Derece Mahkemesinde görülen ve istinaf incelemesinden geçen tazminat davasında verilen karar hakkında yapılan temyiz incelemesi sonucunda, Dairece Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir

Bölge Adliye Mahkemesince bozmaya uyularak yeniden yapılan yargılama sonucunda; davanın kabulüne karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı, Yargıtayca duruşma istemli olarak davalı vekili ve katılma yoluyla davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi. Duruşma için belirlenen 21.03.2023 günü hazır bulunan davacı vekili Av. ... ile davalı vekili Av..... dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara

bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip, gereği düşünüldü.

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı bankanın eski çalışanı ...'in müvekkilinin parasını forex ve para piyasalarında çalıştıracağını söyleyerek aldatması neticesinde, 150.000,00 USD'yi müvekkilinden aldığını ve karşılığında müvekkiline 3 adet, her biri 50.000,00 USD bedelli, toplam 150.000,00 USD tutarında teminat senedi verdiğini, müvekkilinin parasını istemesinden sonra, ...'in müvekkiline, 18.06.2015 tarihinde İş Bankası Atakent (Karşıyaka İzmir) Şubesi'nde hazır olmasını, 150.000,00 USD'yi hesabına yatıracağını ve senetlerini alacağını söylediğini, müvekkilinin banka şubesine bu tarihte gittiğini, ...'in de geldiğini ve gişeden 150.000 USD'nin müvekkilinin hesabına yatırıldığını, müvekkili senetleri iade edeceği sırada, gişe memuru ile ... arasında geçen konuşmalardan şüphelenerek derhal müdürün odasına gittiğini, bu paranın hesabında olup olmadığını teyit etmek istediğinde, paranın hesabından geri çekilerek, ...'e iade edildiğini öğrendiğini, bu şahsın piyasadan topladığı paralarla kaçtığını, senet bedellerini de ödemediğini, davalı banka haksız işlem yapmamış olsaydı, müvekkilinin parasını tahsil etmiş ve kurtarmış olacağını, müvekkilinin alacağından dolayı hesabına yatırılan paranın, yazılı ve sözlü talimatı bulunmadan geri çekilerek başka bir hesaba nakledilmesinin yasal olarak mümkün bulunmadığını, paranın müvekkili hesabına geçtikten sonra onun onayı olmaksızın işlem yapılamayacağını, davalı bankanın ayıplı hizmette bulunduğu, bankacılık sözleşmesi gereğince ihtimam göstermek zorunda olduğu, çalışanının haksız ve hatalı eylemleri nedeniyle sorumlu olduğunu ileri sürerek, 150.000,00 USD'nin ya da ödeme günündeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru üzerinden Türk Lirası karşılığının, 18.06.2015 tahinden itibaren işleyecek en yüksek yabancı para mevduat faizi oranı üzerinden faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; dava dışı çalışan ... ve davacının olay günü banka şubesine gelerek ve fakat yanlarında nakit para olmaksızın gişede işlem yaptıklarını, davacının vize başvuru için hesabına fiktif olarak para yatırılıp çekilmesi gerektiğini iddia ederek gişe görevlisini ikna ettiklerini, davacının hesabına 150.000,00 USD yatırılıp, hesap özeti alındıktan sonra bu tutarın ödenmiş gibi işlem yapılması yönünde istemde bulunduklarını, ...'in müvekkili bankanın eski çalışanı olması nedeniyle işlemi yapan gişe yetkili nazarında yaratılan güven ve söz konusu işlemin akabinde iptal edileceğinin davacı tarafa izah edilmesi ve kabul edilmesi üzerine 7 nolu gişenin 40 nolu işlemi ile ... adına kasa yoluyla yani fiziken bu şahıstan tahsil edilmeksizin davacı hesabına 150.000,00 USD'nin havalesinin yapıldığına ilişkin hesap özetinin yazdırılmasından sonra hesaba borç kaydedildiğini, hesap özeti alındıktan sonra 150.000,00 USD'lik giriş çıkış işlemine davacının onay verdiğine ilişkin teyit alınarak hesaptan çıkış işleminin gerçekleştirildiğini, davacının bu sırada itirazda bulunmadığını, para yatırılmasından sonra hesaptaki paranın tekrar çıkışının gerçekleştirilmiş olmasının sebebine dair herhangi bir beyanda da bulunmadığını, davacının ...'e verdiği parayı geri almak amacıyla bu yola başvurduğunun anlaşıldığını, hesaba gerçekte olmadığı

halde yatırılan (fiktif) 150.000,00 USD nin ters kayıtla hemen iptal edilmesi gerekirken davacının buna karşı çıkarak haksız kazanç elde etmeye çalıştığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 06.07.2017 tarihli ve2015/2696 E., 2017/526 K. sayılı kararıyla; Borçlar Kanunu ve Bankacılık Mevzuatına göre bankanın fiktif işlem yapmasının mümkün olmaması nedeniyle hukuken ve malen sorumluluğu bulunduğu gerekçesi ile davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 16.07.2019 tarihli ve 2017/2003 E., 2019/1125 K. sayılı kararıyla; davacının hesabına, dava dışı ...'in hesabından havale yapılmış ise de, havale yapılan hesap ekstresine göre, bu miktar paranın hesapta bulunmaması, olay anına ilişkin kamera kayıtlarına ait CD incelemesinde dava dışı davalı eski çalışanı ...'in yanında nakit para ile şubeye girdiğine ilişkin bir görüntü bulunmaması, banka ile davacının şikayeti üzerine başlatılan soruşturmada takipsizlik kararı verilmiş ise de ...'in alınan beyanında aksinin iddia edilmemesi, nakit yatışa ilişkin kasa fişi bulunmaması, işlemin fiktif olarak yapıldığı, davacının hesabına geçen, bir para olmadığına göre, işlemin iptali için icazetine de gerek bulunmadığı, davacının, banka çalışanının fiktif işlemi nedeniyle zarara uğraması halinde, banka çalışanının hukuka aykırı işlemi nedeniyle zararı karşılamakla sorumlu bulunduğu, davacının yapılan bu fiktif işleme güvenerek, senet borçlusu ...'e senetleri iade etmiş olsaydı, davacının zararının oluşacağı ancak davacı tarafça, ...'in kaçması ve senet bedellerini ödememesi nedeniyle, alacağın tahsil edilemediği, senetlerin davacı elinde olduğu, bu durumda, davacının borçlusundan alacağını tahsil edememesinde, banka görevlisinin yapmış olduğu fiktif işlem arasında illiyet bağı bulunmadığı gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile İzmir 3. Tüketici Mahkemesinin 06.07.2017 tarih 2015/2696 E - 2017/526 K sayılı kararının Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b-2 maddesi uyarınca kaldırılmasına, davanın reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Dairemizin 16.03.2021 tarih, 2019/3549 E. ve 2021/2493 K. sayılı kararıyla davalı bankanın dava dışı ...'in söz konusu havale için yaptığı nakit ödeme işlemini ve daha sonra havale işlemini iptal etmiş olmasının davacının hesabındaki paranın çekilmesini haklı ve hukuki kılmayacağı, davalı bankanın dava dışı ... tarafından aldatılmış olması ve nakit ödeme yapmadığı halde nakit

tahsilat fişini bankaya düzenletmesi ve olmayan paranın havale ettirilmiş olmasının yani bu işlemin fiktif olmasının davalı banka ile dava dışı ... arasındaki açık kredi ilişkisi olacağı, yine davacı ile dava dışı ... arasındaki borç-alacak ilişkisinin mahiyetinin de somut olayda davalının sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı, davalı bankanın istinaf başvurusunun Bölge Adliye Mahkemesi tarafından esastan reddedilmesi gerekirken kabul edilerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması ve yazılı şekilde davanın reddine karar verilmesi doğru görülmemiş ve karar bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacının hesabına havale olarak gelen parayı davacının kendisi dışında bir başkasına ödemesi mümkün olmadığı, ödeme yapması halinde davacıya karşı sorumlu olacağı, somut olayda davalı bankanın dava dışı ...'in söz konusu havale için yaptığı nakit ödeme işlemini ve daha sonra havale işlemini iptal etmiş olmasının davacının hesabındaki paranın çekilmesini haklı ve hukuki kılmayacağı gerekçesi ile davanın kabulüne karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili ve katılma yoluyla davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

1. Davalı vekili temyiz dilekçesinde özetle; davacı yanca gerçekte müvekkili Banka nezdindeki hesaba bir para yatırılmadığını, davacının para yatırdığını kanıtlayamadığını, ispat külfetinin davacıda bulunduğunu, yargılamada usul hataları yapıldığını ileri sürerek kararın bozulmasını istemiştir.

2. Davacı vekili katılma yoluyla temyiz dilekçesinde özetle; vekalet ücretinin yanlış hesaplandığını ileri sürerek kararın düzelterek onanmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, davacının banka hesabına havale edilen paranın, davacının yazılı ve sözlü onayı olmadan çekilerek başka bir hesaba aktarılmasından kaynaklanan zararın tazmini istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1.6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri.

3. Değerlendirme

1. Temyiz olunan nihai kararların bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.
2. Temyizen incelenen Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozmaya uygun olduğu, kararda ve kararın gerekçesinde hukuk kurallarının somut olaya uygulanmasında bir isabetsizlik bulunmadığı, bozmaya uyulmakla karşı taraf yararına kazanılmış hak durumunu oluşturan yönlerin ise yeniden incelenmesine hukukça imkân bulunmadığı anlaşılmakla; temyiz dilekçelerinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle

Davalı vekilinin ve katılma yoluyla davacı vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA,

Takdir olunan 8.400,00 TL duruşma vekalet ücretinin bir diğerinden alınarak yek diğerine verilmesine,

Aşağıda yazılı temyiz giderlerinin temyiz edenlere yükletilmesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

21.03.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.